

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan zvečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogerske dežele za vse leto 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld., 40 kr. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 13 gld., za četrt leta 3 gld., 30 kr., za jeden mesec 1 gld., 10 kr. Za pošiljanje na dom računa se po 10 kr. na mesec, po 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština znaša.

Za oznanila plačuje se od četiristopne petit-vrste po 6 kr., če se oznanilo jedenkrat tiska, po 5 kr., če se dvakrat, in po 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska.

Dopisi naj se izvolé frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnništvo je na Kongresnem trgu št. 12.

Upravištvu naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari.

● Zaradi jutrišnjega praznika izide prihodnji list v četrtek dné 2. novembra 1893.

Vabilo na naročbo.

Slavno p. n. občinstvo uljudno vabimo na novo naročbo, stare gospode naročnike pa, katerim bo potekla koncem meseca naročnina, prosimo, da jo o pravem času ponové, da pošiljanje ne preneha in da dobé vse številke.

„SLOVENSKI NAROD“

velja za Ljubljanske naročnike brez pošiljanja na dom:

Vse leto . . . gld. 13.— | Četrt leta . . . gld. 3.30
Pol leta . . . „ 6.50 | Jeden mesec . . . „ 1.10
Za pošiljanje na dom se računa 10 kr. na mesec, 30 kr. za četrt leta.

S pošiljanjem po pošti velja:

Vse leto . . . gld. 15.— | Četrt leta . . . gld. 4.—
Pol leta . . . „ 8.— | Jeden mesec . . . „ 1.40

Naročuje se lahko s vsakim dnevom, a h kratu se mora poslati tudi naročnina, drugače se ne oziroma na dotično naročilo.

Upravištvu „Slovenskega Naroda“.

Dijakom-pravnikom!

Vedno neizprosneje usiljuje se informovanim narodnim krogom vznemirjajoča zavest, da je pritok slovenskega naraščaja k sodniški karijeri skoro popolnoma usahnil. Pri vseh sodnih dvorih na Slovenskem postaja pomanjkanje slovensčine popolnoma veččega, torej slovenskega naraščaja od dne do dne bolj občutljivo in kdor pozna naš položaj in nadprodukcijo nemškega pravištva, vé, kaj pomeni to za bodočnost slovenskega uradovanja, kateremu so se toli nerado odpirale duri naših sodišč.

Položaj je v tem pogledu že naravnost kritičen in zagadatelj štejemo si v rodoljubno svojo dolžnost, da opozorimo poklicane kroge na to žalostno prikazen v našem narodnem življenji. — Uzroka ni težko zaslediti. Pred kakimi petimi ali šestimi leti nastale so v sodniški karijeri posebno neugodne razmere in sicer zagadatelj, ker je nekaj

let prej, ko se je bilo pričelo govoriti o slovenskem uradovanji, skoro ves naš pravniški naraščaj v goreči unemi hitel k sodiščem. Kdor je torej potem pred 5—6 leti hotel vstopiti pri sodišču, ta je moral biti že dobrih starišev sin, kajti pripravljen je moral biti na to, da bo vsaj dve leti brez plačila tlako delal državi. Vrh tega véla je po koridorjih marsikaterega sodišča na slovenski zemlji še tista ostrina in mrzla sapa, ki je često neusmiljeno pred prag postavila mladega pravnega praktikanta, ki ni skrbno zatajil svojega gorečega slovenskega rodoljubja. Naša revščina na jedni in preteče politično preganjanje na drugi strani prouzročilo je torej, da je slovenski pravniški naraščaj po ogromni večini jel vstopati oz. prestopati k svobodnejemu odvetništvu in notarijatu. S početka je bilo to tudi popolnoma umestno, ker se je s tem pri sodniški karijeri polagoma doseglo zopet nekako ravnotežje. A tradicija o neugodnih razmerah pri tej karijeri podedovala se je od generacije do generacije dijaške tudi tedaj še, ko se že zdavna ni več ujemala s faktičnim položajem in tako se je zgodilo, da sta odvetništvo in notarijat absorbirala sedaj že skoro več naraščaja, nego ga zamoreta v normalnih in zdravih razmerah preživeti, pri sodiščih pa se čuti pomanjkanje na vseh krajih in koncih. Posledica pa je ta, da bo že sedanjí odvetniški naraščaj slovenski po človeškem presodku napolnil v par letih vsa mesta, kjer je količkaj nadeje za pošten kruh (in Bog nas obvaruj odvetniškega proletarijata!) pri notarijatu pa poznamo nadarjene in pridne kandidate brez madeža in z odličnimi izpiti, ki štejejo že 6 in celo do 10 let legalne prakse, pa bodo morda še par let čakali. Kdor pa sedaj vstopi pri notarijatu, temu se sploh niti približno ne da določiti čas, kdaj utegne biti imenovan notarjem. — Vsak poznavalec razmer pritrtil nam bo, da ne pretiravamo.

Prav zaradi tega, ker je znano to prenapolnjenje na jedni strani in znana tudi nepriljubljenost slovenskih plebejcev v politični službi na

drugi strani, pa živi tudi še v sedanjí dijaški generaciji tista zastarela tradicija o nemogoči sodniški karijeri, prav zaradi tega se je po našem mnenji slovenskih pravnikov v zadnjih letih polastila nekaka nezdrava apatija, ki precej jasno odseva zlasti iz statistike uspešnih izpitov naših pravnikov. Naj se nam ne šteje v zlo naša iskrenost, kakor se je že nekoč, a mi ne moremo in ne smemo molčati tedaj, ko gre za vitalno vprašanje v našem narodnem življenji. Neradi moramo konstatovati, da so zlasti v zadnjih letih pričeli nekako počasi studirati in absolvirati naši pravniki in še ti, katerih ne zadene to očitjanje, po večini niso iskali v praksi in domovini tistih prostorov, na katere jih kliče jasno in glasno narodna potreba. Dunaj in Bosna, financa in odgojiteljstvo — slabo geslo je to za slovenskega pravnika tačas, ko že trdi Nemci trkajo na vrata slovenskih sodišč dobro vedoč, da se jim bodo morale odpreti, ako se skoro ne zboljšajo razmere. In kake posledice bo to imelo, to blagovoli si vsak pravnik izračunati na prste jedne roke. Le zadnjo interpelacijo poslanca Gregorca naj prečita! — Najžalostnejše pa je še to, da danes po večini ne velja več niti prvi niti drugi zgoraj navedenih razlogov za strah pred sodniško karijero. Doba politične persekucije je hvala Bogu in narodni vztrajnosti pri tej stroki po večjem — exceptiones firmant regulam! — minula in v pol leta se sme nadejati adjuta vsaj v Ljubljani vsak pravnik, ki danes vstopi pri našem sodišču. Pol leta se pa že vztraja in ako bi tudi to ne šlo, tedaj bi apel na „Radogoja“ izvestno ne ostal brez uspeha. Ostane torej še čut poklica. Kdor pa za idejalni stan sodnika ne čuti poklica, tisti pa sploh ni pravnik! O tem bi bila vsaka beseda odveč.

In s tem smo pri kraji s to zadevo, prihodnjič pa nam bo morda spregovoriti o nekem drugem akademičnem stanu, kateremu se je tudi vse preveč odtujil naš naraščaj. Naj bi današnje naše iskrene besede ne ostale glas upijočega v puščavi, to je naša srčna želja in naj nas nihče napačno

LISTEK.

V tihem kótu.

Črtica. — Spisal J. Št.

Biló je! . . . Ali kakó je biló? Dá, sedaj se spominjam. . . . Otrok sem bil. Ponosna žena vodila me je za roko. „Mati“ sem ji dejal, a sam nisem vedel — zakaj. Je-li moja mati ali ne, nisem premišljeval, le ljubil je nisem. In videl sem časih, kakó drugi otroci ljubijo matere svoje in čutil sem se, da je moje srce takó — mrzlo. — Skoro se mi je zdélo, da sem nekako zapuščen, da ni vse takó, kakor bi lahko bilo. . . . Ona me nikdar ni pogladila. . . . Oče moj pa me je ljubil. Z óno ni občeval mnogo. Resen mož je bil moj oče, nagubanega obraza in temnih očij. . . .

Biló je o vseh svetih. Oče me je peljal na pokopališče. Šel sem poleg njega jasnega obraza, saj je bila „mati“ moja — domá! — In kakó sem ljubil tega temnega možá, ki je korakal ob moji desnici! Nikdar ni govoril z menoj, kakor govoré očetje s svojimi otroci, jaz pa sem vedel, da me ljubi bolj, kakor ona ponosna, krasna žena. Nikdár ni govoril z menoj — sli časih poljubil me je takó strastno, da sem zajechal, in da so se mi udrle solzé po mladih licih. . . . Mladost moja ni bila vesela, kakor je ona drugih otrok. — Bilo je o vseh sve-

tih. . . . Prvič je bilo, ko sem šel z očetom. Peljal me je na pokopališče. Prej nisem bil še nikdar na pokopališču. . . . Počasi sva hodila z očetom. Na groblji pa sem ga komaj dobajal. Takó čudno se mi je zdélo na kraju miru. Toliko zlatih križev! . . . Zastajal sem, takoj pa me je oče potegnil zopet za seboj.

Obstal je. Daleč proč od vrišča sva bila. Nobene žive duše okolu naju. . . . Osamljen kót pokopališča. . . . Strah me je bilo in jokati sem pričel. In oče moj pritisnil me je zopet takó burno na srce in tudi on je pričel jokati. . . . Osamljen kót na pokopališču! Nobenega križa — nobenega venca. Zgrozil sem se. Tedaj sevó nisem vedel, da stojim na njivi smrti in nisem vedel, da nas po smrti ne sodi samo Bog — ampak tudi ljudjé; da je srcu, katero je v nesreči obupalo, in naj je bilo še takó blago — prepovedano počivati v posvečeni zemlji. . . . Dolgo sva stala v onem kótu in oče moj izvekel je iz žepa dve beli sveči in ju prižgal. Kakó lepó ste goreli te beli sveči — z velikima plamenoma. Srepó ju je oče gledal. Potegnil je veter in ugasnil je jeden plamen. . . . Tedaj me je oče zopet poljubil in hitel je proč iz tihga kóta. . . . Domá pa je sedela ona ponosna žena in mlad častnik zibal se je poleg njé v naslonjaču. Moj oče pa je takó prijazno govoril s tem častnikom. Jezem sem bil na tega častnika — s katerim moj oče govorí. . . .

Potem, ko je že davno minil vseh svetnikov dan, zgréšil sem ono ponosno ženo. Nič več je nisem videl domá, nič več me ni vodila za roko. Onega častnika pa tudi ni bilo več k nam. In dobro se mi je zdélo — da ga ni več k nam. . . .

Prešla so leta. Spoznavati sem jel življenje. — Oče je pričel govoriti z menoj. Ko sva nekoč zopet stala v onem zapuščenem, tihem kótu — kjer tudi gospodari milost božja, povedal mi je, da pod ono rušo spava — mati moja. . . . Mati moja! . . . Ali zakaj. . . . zakaj?! . . . Povedal mi je umirajoči oče na smrtni postelji: „Ljubila me je. Lepa bi bila ljubezen, ko bi ne bilo zavisti ljudij. Poznal si jo. . . . ono drugo moje ženo. . . . njeno sestro. . . . ta je kriva. Stopila je mej naju. . . . oslepila me. . . . samó za trenotek, samó za hip. . . . a bilo. . . . bilo je. . . . že prepozno. . . .“ dalje ni mogel — izdahnil je svojo dušo.

Resen je bil moj oče, nagubanega obraza in temnih očij. . . . Tožbá ni poznal. . . . Kdor je mož, ne toži in moštvo izvira le v — skušnjah ali življenja prevarah. — Usoda je i meni ogrenila že zgodaj življenje. Tudi jaz ne tožim. Saj spomládi tudi sneží, zakaj bi baš življenja mojega pomlad bila brez — snega?

In danes je zopet vseh svetnikov dan. Z očetovega groba te prihajam pozdravljat, mati! Počivaj v miru mati — mnogo si morala trpeti!

ne razume. Žaliti nismo hoteli nikogar, a tega se ne da utajiti, da več koristi svojemu narodu oni, ki tiho, skromno in pošteno izpolni praznino v naših narodnih vrstah, nego oni, ki še tako glasno in navdušeno napiva slovenski domovini — v tujini.

Kriza.

Skoro vsi listi, kar jih je danes došlo, sodijo, da je vlada zaustavila zasedanje drž. zbora samo za nekaj dni, da poskusi najprej grof Taaffe sam sestaviti koalicijsko ministerstvo; ako bi to ne bilo mogoče, odstopil bi Taaffe in krona bi naročila kakemu drugemu politiku, naj sestavi ministerstvo. Včeraj opoldne so bili pri cesarju v avdijenci Chlumecky, Hohenwart, Plener in Jaworski, a čuje se, da so povabljeni tudi dr. Kathrein, Madeyski, predsednik gospodske zbornice grof Trauttmansdorff in njegov namestnik knez Schönburg Hartenstein, ter predsednik upravnega sodišča grof Richard Belcredi. Naj navedemo, kar pišejo o položaju „Narodni Listy“, „Neue Freie Presse“ in „Wiener Allg. Ztg.“

„Narodni Listy“ sodijo, da se mora Taaffe umakniti koalicijskemu ministerstvu, da se pa zato češkemu narodu ne bo slabše godilo, kakor v zadnjih letih Taaffeove vlade. Češki narod se bo zoper klerikalno-poljsko nemško večino boril z vso odločnostjo in se zoperstavljal unanji in notranji trojni zvezi. — Omenjeno bodi, da nam je ta izvod iz dotičnega članka brzojavil naš Praški dopisnik, zakaj včerajšnja številka „Narodnih Listov“ pride šele jutri v Ljubljano.

„Neue Freie Presse“ piše: Ministerstvo je dalo ostavko, državni zbor je zaključen — to je sedanje stanje krize. V soboto je Taaffe cesarju poročal o položaju, v nedeljo pa je bila pod cesarjevim predsedstvom poldrugo uro trajajoča seja ministrskega sveta, v katerem je Taaffe pojasnil položaj, kakor se je zadnje dni razvil, in naglašal, da vsled koalicije nima vlada več večine v zbornici, naj torej cesar vzprejme ostavko in koga pooblasti, sestaviti koalicijsko ministerstvo. Cesar je demisijo vzel na znanje, odločil se pa še ni, in zategadelj je vlada zaključila zasedanje drž. zbora, da se more sestaviti novi kabinet. Dasi torej demisija ministerstva še ni formalno vzprejeta, vendar ni dvomiti, da odstopijo vsi člani ministerstva. Ker so se načelniki velikih treh klubov zaradi sestave novega ministerstva že tekom minolega tedna posvetovali, je verjetno, da bodo tisti, ki so poklicani k cesarju, se precej enako izjavljali. — Najbrž bo drž. zbor že za teden dni zopet sklican.

„Wiener Allgemeine Zeitung“ piše: Kriza še ni rešena in se utegne zavleči. Napovedani ministrski svet se je vršil. Predsedoval je cesar. Grof Taaffe je formalno ponudil demisijo, cesar pa je ni vzprejel in ministrskemu predsedniku naročil, naj se začne pogajati z voditelji strank in sam poskusi sestaviti koalicijsko ministerstvo. Šele če se ta poskus ponesreči, vzprejme cesar Taaffeovo ostavko in naroči sestavo ministerstva novemu možu. Zasedanje drž. zbora se je za nedoločen čas zaustavilo, iz česar se da sklepati, da bo na sestavo novega ministerstva še dlje časa čakati. Taaffe namerava ublažiti ali udušiti mogočno nasprotstvo, nastalo zoper njegovo nadaljnje vladanje v velikih treh klubih. Ti klubi ne bodo Taaffeu več služili, tudi če bi gledé volilne reforme zagotovil najboljše koncesije. Hohenwart sam je Taaffeu naznanil, da je koalicija velikih klubov naperjena zoper njegovo osebo, da se levičarji ne bodo udeleževali parlamentarnega dela, dokler stoji on vladni na čelu, in Hohenwart mu je svetoval, naj odstopi in omogoči ustanovitev koalicijskega ministerstva. Po Hohenwartovi sodbi je sedanja kriza pokazala, da je mogoče sestaviti tako ministerstvo, v katerem bi bile zastopane vse tri stranke. Ker pa levica nikakor neče, da bi nje zaupni možje vstopili v kako ministerstvo, katero sestavi Taaffe, tako na ustanovitev koalicijskega ministerstva pod predsedstvom Taaffe-ovim ni misliti. Misija, katero je Taaffe v nedeljo prevzel, ni izpeljiva. Na to niti misliti ni, da bi se Poljaki in konservativci udali kakšni presiji in zapustili koalicijo. Taaffe bo torej sprevidel, da novega ministerstva ne more sestaviti, in moral ali opustiti to namero, ali pa apelirati na volilce in razpustiti državni zbor. V tem slučaju bi se odločitev samo zavlekla, zakaj nove volitve bi razmerja mej strankami bistveno ne premenile.

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani, 31. oktobra.

Taaffeov naslednik.

Navzlic temu, da zmatrajo skoro vsi listi Taaffeov odstop za neizogibno posledico sedanjega položaja, ne verujemo, da se to res zgodi, nego mislimo, da si bo Taaffe že na kak način pomagal iz krize in zmagal v boju zoper koalicijske stranke. To je sevé golo domnevanje, in beležimo je le zato, ker je tudi vse tisto, kar pišejo drugi listi, samo domnevanje in drugega nič. Sicer pa je samo v narodnem interesu, če odstopi Taaffe, ker v slučaju nemško-poljsko konservativne večine ne bo slovenskim poslancem obstanka v Hohenwartovem klubu. Razni listi že ugibajo, kdo postane ministrski predsednik in kateri strankarski prvaki imajo dobiti ministrske portfelje. Tudi to je samo ugibanje, s seboj ker se še ne vé, kdo bi novo ministerstvo sestavil. Hohenwart je bajé iz ozirov na svojo starost odklonil ministrsko predsedstvo, Badeni je kot gališki namestnik nenadomestljiv. Sedaj se javlja, da postane ministrski predsednik knez Alfred Windischgrätz. Kot resni kandidatje za ministrske portfelje se imenujejo levičarji Plener, Chlumecky in Wurmbbrand, Poljaki Blinski, Madeyski in Wodzicki, morda tudi Zaleski, konservativci dr. Kathrein, grof Zedwitz in grof Deym. Vederemo!

Posledica splošne volilne pravice.

Južno-nemški list „Münchener Neueste Nachrichten“ pravi gledé posledic, katere bi imela splošna volilna pravica: Ko bi se uvedla splošna neposredna in jednaka volilna pravica, prišel bi jeden poslanec na 67.000 prebivalcev. Vsa mesta v Cislitvanski bi imela samo 33 poslancev, mimo njih pa bi bilo 320 agrarcev. Nemški volilci bi imeli samo 126 poslancev, slovanski pa 227, torej bi Slovanom nedostajalo samo malo glasov za dvetretjinsko večino, s katero bi zamogli premeniti ustavo v federalističnem zmislu. — Da bi le tako bilo!

Hrvatski deželni zbor.

Podpredsednik hrvatskega deželnega zbora Vaso Gjurjević mudil se je te dni v Zagrebu, da se z vlado dogovori, na kateri dan je sklicati dež. zbor. Najbrž se snido sabor v prvi polovici prihodnjega meseca. Politični krogi hrvatski zelo ugibajo, kdo postane predsednikom sabora namestu umrlega Mirka Hrvata. Kandidatov je več, a vsi so — Srbi, kakor sploh Srbi opravljajo najvažnejše posle madžaronske stranke. Popolniti je tudi mesto načelnika vladne stranke in tudi za to mesto kandiduje cela tolpa Srbov. To je pač dovolj karakteristično.

Vnanje države.

Rusi in Francozi.

Francosko-ruske slavnosti so se zaključile s primernimi brzojavkami mej carjem in Carnotom. Carjeva zahvala je naredila na vsem Francoskem najboljši utis. Vrh tega je car tudi ruskemu poslaniku Mohrenheimu naročil, naj sporoči francoskemu ministerstvu zahvalo za dokaze simpatij in za krasni vzprejem ruskih častnikov. Vlada je sklenila, da je carjevo brzojavko plakirati po celi Francoski. Tudi rusko-francoski zvezi neprijazno časopisje priznava, da te brzojavke ne izražajo samo simpatij mej ruskim in francoskim narodom, ampak potrdilo, da je rusko-francoska zveza sklenjena ne samo za ohranitev evropskega mira, nego tudi za služaj vojne. — Rusko brodovje pride te dni v Ajaccio, kjer se delajo za vzprejem Rusov velike priprave. Sem pa rusko brodovje ne pride na obisk, kakor v Toulou, ampak da vrši svojo misijo kot rusko sredozemsko brodovje.

Volitve v Švici.

Te dni so se v vseh švicarskih kantonih vršile volitve v narodni svet, kakor se tam imenuje centralni parlament. Doslej so v narodnem svetu imeli konservativci večino, druge stranke pa so bile jedva zastopane. Sedaj so konservativci skoro popolnoma propadli in takisto tudi socialisti, zmagali pa so večinoma liberalci, ponekod pa tudi narodni radikalci, zlasti v italijanskih kantonih.

Španska in Maroko.

Španska je zapletena v pravo pravcato vojno, katera utegne postati posebne važnosti ne samo zanj, nego sploh za rešitev maroškega vprašanja. Okolu Melille trajajo boji že več dni in Španci so bili pobiti. Kabili so obkrožili dve španski brigadi in bi je bili uničili, da ni prišla večja vojska na pomoč. General Margallo je svojo neopredelnost plačal z življenjem. Obležal je na bojišču, njegov adjutant, princ Ferdinand de Bourbon pa je izginil in ne ve se, ali je bil ujet ali ubit. Španci seveda ne javljajo resnico, koliko mož so izgubili, ali da je položaj v Melilli jako kritičen, vidi se iz priprav, katere dela španska vlada za rešitev tega spora. Poveljnikom španske vojske v Afriki je imenovan maršal Martinez Campos. Vlada misli odpustiti 20.000 mož. Kabilov se je že zbralo nad 50.000, a velikansko gibanje za „sveti boj“ zoper Španko, ki je nastalo v Maroku, kaže, da ima Španska računati z mnogo številnejšim sovražnikom. Tudi Francija in Anglija se zelo zanimata za homatije mej Špansko in Marokom ter mislita — če se razvije maroško vprašanje — tudi z orožjem v roki braniti svoje interese.

Dopisi.

Iz Celja, 30. oktobra. [Izv. dop.] (Volilni shod v Žalcu.) Skoro do malega vsi žalski volilci sešli so se v nedeljo dne 29. oktobra, da čujejo poročilo drž. poslanca Mihaela Vošnjaka, deželnega poslanca dra. Josipa Serneca in posebno, da čujejo kandidatni govor g. dra. Jura Hrašovca. Kot zastopnik vlade bil je navzoč okrajni glavar Wagner, žal, da ne do konca zborovanja, ker bi mu bila prilika dana izvedeti, kako misli naš narod o postopanju njegovem v šolskih zadevah in kakšno razburjenje je že rodilo vladno usiljevanje nemških ljudskih šol po južnem Štajerskem, osobito v Konjicah in Vojniku.

Prvi poročal je državni poslanec M. Vošnjak o svojem državnoborskem delovanju. Poslanec govoril je obširneje o volilni reformi. Slovenski poslanci — brez grofa Hohenwarta seveda — sklenili so v svojem posvetovanju predno se je izjavil konservativni klub, glasovati za volilno reformo. V klubovem glasovanju pa so ostali proti nemškim in češkim konservativcem v manjšini. Govornik sam ni vnet za vladni načrt volilne reforme, on bi poprej priporočal belgijski načrt, po katerem ima vsak polnoletni in 6 mesecev na enem kraju bivajoči državljani volilno pravico; kdor plačuje davka najmanj 5 frankov, ima po 2 glasa, in kdor je izvršil nauke na visokih šolah, po 3 glasove. — Gosp. poslanec je potem obširno razlagal vladno predlogo o kmetskih zadrugah. Glede vprašanja o češkem izjemnem stanju je poslanec mnenja, da do glasovanja ne bode prišlo, da pa se bode slovenska delegacija ravnala po poročilih odsekovih članov grofa Alfreda Coroninija in Klaiča.

Za tem poročilom, ki se je z odobravanjem na znanje vzelo, predlagal je župan Hausenbichler resolucijo, da slovenski poslanci delujejo na vsak način za razširjenje volilne pravice, vendar-le po vzoru belgijskega volilnega reda. Resolucija se je vzprejela.

Kandidat g. dr. Hrašovec razvil je na to mej občinam navdušenjem v dovršenem govoru svoj program katerega bode zastopal, če ga volilci počaste s svojim zaupanjem. Ozirati se hoče v gospodarskem oziru na pridobitve v južnem Štajerju, s katerim se doslej večinoma ravna kot s pasterkom, osobito se bode trudil za pridobitev obrtnih šol. V narodnem oziru je on odločen pristaš narodnih poslancev in bode vedno složno z istimi postopal, če bode izvoljen poslancem Celjske mestne in tržanske volilne skupine.

Po tem govoru, ki se je vzprejel z glasnim odobravanjem, vstal je žalski župnik g. Koren in v jedrnatih besedah izjavil, da se slaga popolnoma s programom g. kandidata, da mu v imeni žalskih volilcev izreka popolno zaupanje in da bodejo žalski volilci samo tega kandidata volili. Te lepe besede vrlega župnika, ki sploh uživa največje zaupanje ljudstva, vzprejele so se z glasno pohvalo.

Za tem poročal je g. dr. Josip Sernec o deželnoborskem svojem delovanju. Risal nam je živo težavno stanje štajerskih slovenskih poslancev v deželnem zboru, ker je osem slovenskih zastopnikov le mala manjšina v zboru, ki šteje 63 poslancev. Ali z energičnim zagovarjanjem naših pravic dosegli so slovenski zastopniki vsaj toliko, da jih nasprotna stranka spoštuje in da ne zaničuje slovenskih zahtev tako, kakor se je nekdanj godilo.

Prehajaje na naš občni politični položaj omeni govornik, da so doslej slovenski zastopniki skušali kar najmanje mogoče v opozicijo priti z vlado. Oni so vedno skušali pospeševati zakonodajno delo v zboru, so delali marljivo v odsekih in so skušali tudi, kar največ mogoče lojalno shajati z vladnimi organi. Ali z začudenjem opazijo, da vlada po svojih organih ravno v zadnjem času sistematično zatira slovenske ljudske šole v trgih s tem, da ustanovlja ali skuša ustanovljati čisto nemške šole v slovenskih trgih in mestih a la Vojnik, Konjice, Ljutomer itd. Govornik obžaluje — mej burnim odobravanjem — da je mej tem časom g. okrajni glavar Celjski že odšel, ker bi lahko videl, kako mislijo slovenski volilci. Naše utrakvistične šole zadostujejo tudi potrebam južno štajerskih Nemcev, kajti tudi oni potrebujejo znanja slo-

*) Ali pa tudi vsi slovenski poslanci izvenšči Hohenwarta? Opomba uredništva.

Dalje v prilogi.

venščine. Govornik spominja na konkreten slučaj, ko je starejši adjunkt britko tožil svojemu očetu, da ga ni dal učiti v mladosti tudi slovenščine in si je moral daleč gori po nemških deželah kruha iskati.

S temi šolami nakladajo se razen tega neizmerni nepotrebni stroški; kar pa je najbolj pogubno, je to: da se s takimi šolami prebivalstvo na južnem Štajerskem že v nežni mladosti razbije na dve stranki, da se že v mlada srca vsadi razpor in da je vsled tega v bodoče po naših trgih pričakovati še veliko hujšega strastnega narodnega boja — na škodo državi in obema narodoma. Gospod poslanec je na to predložil že naznanjeno resolucijo, katero so Žalski volilci mej vihnim ploskom vzprejeli.

Konečno pa izjavi gospod poslanec, da mora tudi precizirati stališče volilcev do poslancev v državnem zboru glede glasovanja o izjemnem stanju na Češkem. Mej občinim navdušenjem pravi govornik, da smo dolžni povdarjati naše mnenje o tem velevažnem političnem dogodku. Pot našim državnim poslancom mora biti jasna in to je samo jedna: glasovati soglasno proti izjemnim naredbam. Tu ne gre dajati se slepiti s kakovimi obljubami. V nevarnosti je čast naroda. Mi moramo priznati, da je vlada ravnala jednostransko ob sklepanju češke sprave, da si je sama nakopala na vrat tako energične zastopnike, kakor so Mladočehi. Ali naj zastopajo Čehe Staro- ali Mladočehi, jedno nam mora biti vedno pred očmi, da je ta narod naš brat, da ga nikdar ne smemo izdati za kakove judeževe srebrnike in nikdar ne smemo dovoliti, da se sankcionira postopanje, po katerem se do sto inteligentnih mladih ljudi vsled mladostnih nepremišljenosti vlačijo po ječah in se s tem ubija cvet narodov. Mi imamo zaupanje do zdravega in delavnega naroda češkega, vemo, da je ta narod v bistvu neomahljivo lojalna, da ne bo zgrešil prave poti in zato zahtevamo od svojih poslancev, da ga ne zapuste v tej nesreči.

Mej nepopisnim navdušenjem se je na to sprejela že naznanjena resolucija o izjemnem stanju.

Navdušen je pa je postal tem večje, ko je zopet vrli župnik Koren izjavil v imenu volilcev in svojih stanovskih tovarišev z iskrenimi besedami, da se on glede obeh resolucij popolnoma strinja s poročevalcem, kateremu izreka svoje zaupanje in zahvalo.

Tako se je izvršil ta volilni shod na občno zadovoljnost narodne stranke; pokazal je, kako raste razburjenje v ljudstvu vsled postopanja glavarjev na južnem Štajerskem; dokazal nam je, da je trg Žalec nepremakljiva narodna trdnjava in kar nas je navdajalo z neomejeno zadovoljnostjo, to je faktum, da je narodna stranka na Štajerskem neomahljivo zložna. Bog in narod!

Iz Belegagrada, 25. oktobra. [Izv. dop.] (Srbska umetnost.) Kdor količkaj pazno pregleduje francoske, angleške, nemške ali češke ilustrirane liste, naleti pogostoma na interesantne slike iz jugoslovanskega narodnega življenja. Stvaritelj dotičnih slik, po katerih so narejene te ilustracije, je mož v najlepših letih, srbski slikar Pavel Jovanović. Rodom iz Srema, prišel je Jovanović že v mladih letih s pomočjo srbskih rojakov na slikarsko akademijo v Monakovo, kjer si je prisvojil moderno tehniko in pridobil odlično mesto mej sodobnimi umetniki. Ker je posebno srečno slikal prizore iz jugoslovanskega narodnega življenja po uzoru slavnega češkega slikarja Jaroslava Čermáka, stekel si je ne samo doma, ampak posebno še na Angleškem velik ugled. Kar doseže dandanes slikar le iz težka, da se njegove slike kupujejo in primerno plačujejo, to je Pavel Jovanović dosegel že kot mlad mož. Sedaj je materijelno v tako dobrih razmerah, da more brez skrbi za vsakdanji kruh, s katerimi se je toliko časa boril, vse svoje izredne moči koncentrirati na umetnost, in kolike važnosti je to za stvarjajočega umetnika, ni treba še posebe naglašati. Un roi n'est un bon roi, que quand il a diné. Pavel Jovanović, hoteč postati članom srbske akademije znanosti in umetnosti, priredil je v veliki dvorani tukajšnje visoke šole razstavo najznamenitejših svojih slik, katera je bila te dni otvorjena. Beligradci silijo kar trumoma

v to razstavo, prvo te vrste v našem mestu in zlasti slike Crne Gore obujajo največjo pozornost. Jovanović se pa ni omejil samo na Crno Goro, kjer se je v vsakem oziru ohranil prvotni karakter srbskega naroda, ampak je razširil polje svojih studij tudi na Starosrbe, Macedonce in Arnavte ter umel z dovršeno umetnostjo ustvariti celo vrsto tipičnih značajev. Najlepše so pač sledeče slike: „Dvoboj.“ Dva Arnavta stojita drug pred drugim, s handžarjem v roki, pripravljena z bojem na življenje in smrt rešiti svoj spor. Izraz njunih obrazov je drzen, skoro divji. Videti je, kako sta razdražena do skrajnosti. Star mož se pripravlja, da jima da znamenje, naj začeta boj, krog njega pa stoji četa originalnih gledalcev, radovednih na razvoj in na konec boja. — Druga slika predstavlja skupino Starosrbov, zbranih okolo dražestne plesalke. Posebno karakterističen je stavec, ki plesalki živahno ploska. Zlasti izrazi posamnih lic so znamenito zadeti. — Takisto, kakor ti dve sliki, je tudi tretja, predstavljajoča mater, ki nagovarja malo dekletce, naj zbranim gostom udara na tamburici. Dekletce si stidljivo zakriva obraz, možaki pa se smejejo. Mimo teh, v velikih dimenzijah izdelanih slik razstavil je Jovanović še celo vrsto manjših, katerih vsaka je dragocen umotvor, sosebno krasne so slike „Guslar“, „Črnogorec“, „Črnogorčeva vrnitev iz boja“ in „Črnogorec uči sina boriti se s handžarom“, a tudi razstavljeni portreti se smejo primerjati najboljšim modernim delom te vrste. Sedaj dela Jovanović na veliki sliki, predstavljajoči „Ustane na Takovu“, katero namerava pokloniti srbski državi. — Srbski narod je ponosen na tega jedinega znamenitega svojega slikarja, samo ponosen, zakaj slik Srbi še ne kupujejo, a že živo zanimanje za Jovanovićevo razstavo svedoči, da se bo s časoma v Belegradu razvilo veselje za umetnost in potem tudi Srbom ne bo treba več z nekakim prikritim stidom priznavati: Jovanović je jedini srbski umetnik.

Domače stvari.

— (Notranjska volitev.) Dodatno k večerajšnjemu kratkemu poročilu o jako zanimivem in značilnem Št. Peterskem volilnem shodu piše se nam še: Zbralo se je na poziv kandidata g. Jurija Kraigherja v nedeljo v Št. Petru kakih 40 volilnih mož in nad 100 prvotnih volilcev. Zborovanje vršilo se je v najlepšem redu, akoravno sta se gospoda Hribar (kaplan Košanski) in Zupan (kurat Šentpeterski) v potu svojega obraza trudila, da bi zasejala mej složne volilce razpor in neslogo. A slabo se jima je obneslo to neslovensko prizadevanje in izvestno bodo gospodoma še dolgo zvenele po ušesih trpke resnice, katere sta v nedeljo čula iz ust izkušenih narodnjakov. Gospod Zupan premleval je zgolj znane „Slovenčeve“ fraze, ki so pa slabo uspele pri zavednih slovenskih možeh in le izvrstnemu vodstvu gosp. predsednika Gržine in taktu volilcev gre hvala, da splošna razburjenost ni prestopila akademičnih mej. Pač pa je g. predsednik povedal g. kuratu, da je lep in slovesen sprejem, kateri so mu napravili Šentpeterčani, veljal le duhovniku, ne pa razkolnemu politiku, kakoršnega se je sedaj pokazal g. kurat. Nadžupan Trnovski g. Urbančič pa mu je odgovoril, da je lažnjiva trditev, da bi se bil narod odtujil duhovščini, pač pa je resnica, da se je posebno mladi duhovski naraščaj odtujil narodu ter da se je v narod pod krinko vere sovraštvo in prepir. G. kaplan Hribar se je predstavil zboru kot pisatelj in pesnik slovenski in tako zmedeno govoril o rajnkem Bleiweisu, o krivičnih davkih, o nepotrebi deželnega gledališča in višje dekliške šole, o dolenski železnici et quibusdam aliis, da so se poslušalci kar spogledovali. — Taki so bili torej ugovori navzočih „konservativcev“, katerim po poročilu „Slovenčevem“ niti kandidat, niti njegovi somišljeniki niso vedeli stvarno odgovarjati. Kdor zgolj otrobe veže, tistemu je pač težko stvarno odgovoriti! Starejšega duhovnika ni bilo nobenega na shod, najbrže so se ženirali takih matadorjev svojega stanu. — Učinek shoda bil je ta, da so vsi zbrani proti jedinemu g. kuratu Zupanu soglasno izjavili se za narodno-naprednega kandidata Jurija Kraigherja. Vsak udeleženec pa je moral pridobiti na tem shodu zavest, da se s tajnimi in tibotapskimi spletkami pri nas nič ne doseže in da zaman pluskajo valovi novodobnega klerikalstva ob kršno skalovje notranjsko. To dokazal je danes tudi izid volitve same (glej telegram!),

kateri je gledé na nad vse strastne mahinacije od klerikalne strani smatrali za sijajno manifestacijo Notranjske zoper pogubna brezdomovinska načela Missia-Mahničeve stranke. Slava zavedni Notranjski!

— (V Celovcu umrl je) v visoki starosti 80 let rodoljub stare korenine g. Gregor Sommer, umirovljen učitelj in bivši okrajni šolski nadzornik. Rodil se je l. 1814 v Borovljah in bil zvest slovensk rodoljub že v časih, ko se je naš narod še komaj probujati začel. Bil je tudi on mej ustanovitelji družbe sv. Mohorja in podpisan na oklicu iz l. 1851. Kot učitelj skrbel je vedno za to, da so se deca poučevala na podlagi slovenskega materinega jezika. Ko je bil iz Borovelj premeščen v Celovec, bil je več let podpredsednik čitalnice. Poskusil se je tudi kot pisatelj in je njegovo šolsko knjigo „Mali računar“ izdala družba sv. Mohorja. Bil je od vseh spoštovan rodoljub, kateremu bodi blagi spomin!

— (Osebnosti.) Naš rojak, računski nadporočnik v Celovci g. Štefan Ferlan je imenovan računskim stotnikom. — Tajnika pri poštenu in brzojavnem vodstvu v Trstu Viktor pl. Heydenberg in Toma Zarič imenovana sta poštoma svetnikoma.

— (Slovensko gledališče.) V soboto dne 4. oktobra bode se pela prvič na slovenskem odru Bendlova narodna šaljiva opera v 3 dejanjih „Stari ženin“, o kateri spregovorimo obširneje v jedni prihodnjih števil. Opozarjamo že danes na to predstavo posebno vnanje rodoljube, da se pravočasno oglašajo za sedeže pri g. Češarku v stari čitalniški trafiki. — Za jutrišnjo predstavo igre „Mlinar in njegova hči“ so cene znižane in glede na to se ta predstava ne šteje v vrsti predplačanih sedežev, ako se g. abonenti ne oglašajo izrecno zanje do jutri zjutraj. Najemnike lož pa prosi „Dram. društvo“, da jih blagovolijo prepustiti društvu na razpolaganje, ako bi jih sami ne uporabljali za isti večer.

— (Petje na pokopališču.) Slovensko del. pevsko društvo „Slavec“ poje jutri Vseh svetih dan ob 1/4. uri na starem pokopališču ob velikem križu svojim umrlim članom tri zборе žalostinke, in sicer: Pogrebna: „Človek veselje“, žalostinka: „Oj spavaj sladko“, in slovo mrtvim: „naj v pokoji“. Ob neugodnem vremeni bode petje v cerkvi. — Pevsko društvo „Ljubljana“ pa poje — kakor smo že naznanili — ob 3. uri pri Sokolovi piramidi.

— (Zanimljivo razpravo) priobčil je duhoviti kritik g. Fr. Selak v sobotni številki „Agrarmer Tagblatt“ in to pod naslovom „Slovenische Sturm- und Drangperiode“. Pisatelj razkriva najprej postanek in razvoj sedanemu literarno-političnemu prepiru na Slovenskem, začevši pri Trubarju in končevši pri Mahničju. Potem zavrača Mahničevo teorijo, da je samo tist pravi slovenski umetnik, kdor v svojih delih upodablja nadnaturno krščansko lepoto, češ, da je to nevarna zmota, zakaj kdor trdi, da mora umetnost imeti svoj začetek v veri, ta dela iz umetnosti merilo za vrednost vere ter mora pravilno sklepati priznati, da so Grki, v mnogih strokah umetnosti še sedaj nenadkriljeni, imeli boljše vero, kakor mi kristjani. Nadalje dokazuje pisatelj, da tolmači vera razmerje mej ljudmi, naravo in stvarnikom samo z etičnega, ne pa z znanstvenega ali umetniškega stališča in da spada torej čeznaturna krščanska lepota, o kateri Mahnič in njegovi somišljeniki vedno govorijo, mej sublimne platonske ideje. Izvršujoč umetnik se drži samo naravne lepote; vera pa omejuje njegov delokrog samo če se bavi z etičnimi tendencami svoje dobe. — Če je prvi del tega spisa zgodovinsko-filozofičen, je drugi aktuvelnega pomena. Pisatelj popisuje Mahničeve divjaške napade na Gregorčiča in Aškercu, pobija razloge, s katerimi jih je utemeljeval napadalec, končno pa odgovarja tudi na rovtarska psovanja, katera so Mahničevci nanj naperili, ter opozarja ignorante v „Slovenčevu“ redakciji na svoje estetične spise, za katere so ga s hudobno porogljivostjo že opetovano vpraševali, ne misleč seveda, da jim zamore pisatelj primerno odgovoriti.

— (Za mestne uboge) nabral je tukajšnji umetni vrtnar in hišni posestnik gosp. Alojzij Korsika povodom razstave cvetlic „chrysanthemum“ 21 gld. 19 kr. in je to svoto danes izročil tukajšnjemu ubožnemu zakladu.

— (Družbi sv. Cirila in Metoda) so poslali: G. J. Gantar, nadučitelj v Čatežu, zavoj knjig; sl. uredništvo „Slov. Naroda“ deveto in deseto zbirko prvih kron v znesku 631 k. 5 vin.; vrlo delavna podružnica v Trbovljah po č. g. kaplanu A. Vetrniku 136 gld.; g. Fr. Stepančič, veleposestnik v Temoici pri Trstu, 100 gld. pokroviteljine; g. Ign. Tramte 66 gld. v imenu „društva učiteljev in šolskih prijateljev“ za kameniški okraj ob godu slovauskih apostolov kot drugi del pokroviteljine; gđ. Tončka Kavčič, blagajničarica ženske podružnice v Št. Juriju na južni žel. 56 gld. ušline in 8 prvih kron, katere so darovali: g. Pavlina Pajkova 4 k., g. A. Kavčič, gđ. T. Havčič, g. dr. Majer, in g. I. Žiher po 1 k.; Šentjakobsko-Trnovska moška podružnica po č. g. župniku Vrhovniku prve krone, ki so jih darovali: g. Jos. Pichler 1 k., preč. g. kanonik J. Rozman 4 k., č. g. J. Oblak 2 k., č. g. Fran. Prnč 3 k., gospa Pirnatova 10 k., č. g. dr. Iv. Krek 1 k., g. M. Močnik 1 k., č. g. A. Kalan 4 k., č. g. A. Koblar 2 k., č. g. Jos. Debevec 2 k., g. Majdič z Vira 1 k., č. g. A. Plečnik 1 k. 10 vin., preč. g. kanonik J. Semen 2 k. in slavno vodstvo meščanske vojašnice 20 k.; Gutenberg 25 gld. 88 kr.; g. dr. Fr. Vek, c. kr. notar v Ljubljani, 18 gld. kot volilo rajne g. Frančiške Fletin iz Ljubljane; g. I. Pintar, blagajnik podružnice v Slovenski Bistrici, 15 gld. nabranih povodom veselega izida volitve v okrajni šolski svet pri P. Novaku mej okrajnimi zastopniki in drugimi narodnjaki; „prijatelj mladine“ v Železnikih 10 gld. 26 kr., nabranih v gostilni g. Mihaela Thallerja po gđ. Anici Šlibarjevi; g. Ivan Hobar 10 gld., katere so darovali mesto venca na grob H. Kavčiča gg. Jan. Dejnik v Polju 2 gld. 50 kr., dr. Matko Laginja 2 gld., dr. K. Janežič 1 krono in pošiljavec 5 gld.; g. Josip Zirovnik, nadučitelj v Gorjah 20 kron, ki so jih darovali: č. g. J. Berlic, župnik v Mošnjah, g. L. Skumovec, posestnik in g. J. Žumer, župan v Gorjah po 2 k., g. T. Črne, posestnica, gđ. Z. Grm, učiteljica, g. Vinko Jan, posestnik v Gorjah, g. J. Jeklen, gostilničar na Bledu, g. Frid. Ošič, gostilničar na Bohinjski Beli, g. J. Peternel, župan na Bledu, preč. g. J. Razboršek, dekan, g. Fr. Rus, nadučitelj, gđ. T. Sterle, učiteljica, g. J. Trojar, poštar, gđ. Marija Uršič, pošt. odprav., g. J. Zirovnik, nadučitelj in g. J. Žumer, zasebnik v Gorjah po 1 krono; g. A. Podboj v Ribnici 7 gld. kot dar nekaterih udov tamošnje podružnice; g. J. Orel v Prvačini nabranih 12 kron 15 vin., ki so jih darovali: gg. Fr. Tušar, Fr. Jakmučev, A. Leban, J. Malnarjev, J. Orel in A. Šingoj po 1 krono in vesela družba 6 k. 15 vin.; č. g. Fr. Gomilšek, bogoslovec, 5 gld. 30 kr., katere so zložili pri č. g. župniku Mešku v kapeli ob priliki druge sv. maše primicijanta J. Kosarja iz Negove navzoči duhovniki, „ki so se navduševali za našo družbo, zroči razvisoke Kapele k umirajočim prekmurskim slovenskim bratom“; č. g. S. Gregorčič ml., farni vikar, 5 gld. kod dar č. g. Petra Kera, duhovnika v Čeneboli na Beneškem, in č. g. Josip Kos, administrator, 4 k., nabrane v veseli družbi na Selih poleg Šumbrega na Dolejskem. — Vedno večje so potrebe naše družbe, a lepa vrsta požrtvovalcev nas navdušuje k vedno širšemu delokrogu. — Bog vam povrni.

Vodstvo družbe sv. Cirila in Metoda.

— (Nesreči.) Včeraj proti večeru splašil se je konj gosp. R. voza v kolodvorski ulici in se zaletel v prodajalnico g. Ječminka na Sv. Petra cesti. K sreči se ni zgodila večja neizgoda, nego da je bilo razbitih nekaj šip na vratih, konj pa se je le lahko poškodoval. Kmalu potem pa se je zaletel z jeljem obložen voz, na katerem je vozila neka ženska, v sosedno prodajalnico. Ženska padla je z voza, ne da bi se bila kaj bolj poškodovala. Na tem za voze nevarnem mestu bi bilo treba pač strogo paziti na policijske odredbe.

— (Pevsko društvo „Lira“ v Kamniku) bode dne 1. novembra t. l. popoldne ob 4. uri, — spominjajoč se v večnem miru spečih članov, — pelo na pokopališču tri žalostinke.

— (Državno podpora) v znesku 200 gld. dovolilo je poljedelsko ministerstvo občini Garčarevc v Logaškem okraju za napravo potrebnega vodnjaka.

— (Zdravstveno stanje.) V občini Preska v Kočevskem okraju zbolelo je 7 otrok in 1 mož na griži. Izmej otrok sta 2 umrla.

— (Akad. društvo „Triglav“ v Gradcu) priredi v petek dne 3. novembra t. l. svoje II. javno redno zborovanje s sledečim vzporedom: 1.) Pozdrav predsednikov. 2.) Poročilo tajnikovo. 3.) Poročilo od-

borovo: a) poročilo blagajnikovo, b) poročilo knjižničarjevo, c) poročilo gospodarjevo. 4.) Volitev predsednika. 5.) Volitev novega odbora. 6.) Slučajnosti. Lokal: Hôtel „goldenes Ross“, Mariabiferstrasse 11. Začetek točno ob 1/8. zvečer. Gostje dobro došli!

— (Nesreča pri streljanji.) V Šmihelu nad Pliberkom na Koroškem užgal se je smodnik fantom, ko so streljali. Dva sta hudo poškodovana in je posebno jeden v nevarnosti, da bode oslepel.

— (Izpiti za učiteljsko sposobnost) za pouk na ljudskih in meščanskih šolah se bodo pričeli na učiteljski v Kopru dne 13. novembra pod predsedstvom vodje pl. Ravelante. Oglasilo se je 42 učiteljev in učiteljic. Izpiti bodo trajali kakih osem dni.

— (Hrvatske novice.) V Zagrebu umrl je g. dr. Josip Modrič, izredni profesor na bogoslovni fakulteti Zagrebskega vseučilišča v 31. letu svoje dobe. Bil je duhovnik Senjsko-Modruške škofije in vrličenjak — Novi nemški dnevnik „Neues Agrar Journal“, ki je izhajal še le kratko časa, prenehal je te dni izhajati. Ker v Zagrebu že itak izhajajo štirje dnevnik raznih političnih barv, bil je menda odvisen — Kolera se po malem še vedno razširja po Hrvatskem. V Oseku bilo je zopet nekaj slučajev mej vojak. V Hrtkovcih zbolelo je nekaj oseb, stotako v Martincih neka ciganka. V Bosutu ni bilo novih slučajev. — Priprave za novo papirnico v Zagrebu so dogotovljene do malega. Tehniški vodja jej bode Francoz Fremont, ki že izdeluje dotične načrte. Nova tovarna se bode bržkone zgradila blizu južnega kolodvora. — Z najvišjim odlokom se je dovolila ustanovitev nove stolice za pedagogiko in teoretično in praktično filozofijo na Zagrebskem vseučilišču. — Hrvatska vlada namerava ustanoviti deželni korekcijski zavod in sicer deloma na deželne deloma pa na občinske stroške. V to svrhu je že nabranih 18.000 gl. iz prejšnjih časov, kateri fond oskrbuje magistrat in bi ga prepustil vladi.

— (Ponesrečil) je v premogokopu v Glensbau, Pa., naš rojak Jožef Šinkovec, doma iz Volake, župnija Trata na Kranjskem. Dne 14. okt. ob 8. uri zjutraj pal je težak kamen nanj in je bil takoj izdihnil svojo dušo. Labka mu bodi tuja zemlja!

Prvo krono družbi sv. Cirila in Metoda!

Razne vesti.

* (Pretep na Graškem vseučilišču.) Minulo soboto bila je na Graškem vseučilišču viharna demonstracija proti katoliški dijaški zvezi „Carolina“. Ko so člani „Caroline“ korporativno prikorakali, obkolili so jih drugi dijaki in začel se je prvi pravcati pretep. Hrup je bil tako silen, da so prihiteli redarji in detektivi, ki so zaprli nekatere razgrajalce.

* (Čestitemu gospodu cesarju) pisal je te dni vojak Ivan Palik iz Komorna, katerega menda vojaško življenje ne veseli in ki bi rad kot zasebni sluga dobil službo pri „gospodu cesarju“. Kabinetsni urad dal je prosilcu na znanje, da se mu bode dala služba pri dvoru, da naj pa prej dovrši svojo triletno vojaško službo.

* (Poročna obleka cesaričinje vdove Štefanije.) Iz Bolzana se poroča, da je cesaričinja vdova Štefanija poklonila tamošnji župni cerkvi mašni plašč, ki je narejen iz poročne obleke visoke darovalke. V priloženem pismu prosi, naj se je spominja v molitvi. Prošt Wieser opravil je Božjo službo prvič v novem plašču pri blagoslovljenji postranskega oltarja. Plašč je iz težke bele svile, bogato s srebrnom vezan in ima krasno izdelana grba habsburške hiše in belgijskega kraljestva.

* (Župnik Kneipp tajni komornik.) Kakor se poroča v „Köln. Ztg.“ iz Würshofena, je papež proprio motu imenoval župnika Kneippa komornikom.

* (Obsojen za sramovalec.) V Parizu bil je te dni obsojen izdelovalec harmonik Doolio, rodod Italijan, na šest mesecev zapora. Razstavil je bil v oknu svoje prodajalnice pohujšljivo in sramotilno podobo, predstavljajočo predsednika republike Carnota in ruskega carja.

* (Ubegla nuna.) Iz nunskega samostana v Budimpešti v Kristinskem predmestju pobegnula je sestra Viora. Ubegla je bila jako lepa in je prišla pred petimi leti iz Velikega Varadina v samostan. Predstojnica jo je svarila večkrat, naj se ne prenaagli, a ostala je v samostanu. Obnašala se je tako malo po predpisih samostana, da so jo ostale sestre večkrat karale. Kam se je obrnila ubegla, ni znano, bržkone šla je v Veliki Varadin.

* (Nesreča na železnici.) Pri Leobersdorfu povozil je tovorni vlak sprovodnika Dietmana, ki je bil takoj mrtev.

* (Vodovod v Belemgradu,) ki je veljal več milijonov frankov, daje po pozvedbah strokovnjakov zdravju škodljivo, z organskimi gnjilobami okuženo vodo. Po vsem mestu je ljudstvo valed tega jako razburjeno in je stališče župana Maksimoviča postalo težavno.

* (Ponarejalci denarjev.) V Belemgradu zasatila je policija celo družbo ponarejalcev denarja in zaplenila tudi raznovrstno orodje.

* (Nesreča na Nevi.) Ruski parnik „Ana“ se je potopil na reki Nevi, ker se mu je razpočil parni kotel. Vseh 18 mornarjev, kar jih je bilo na parniku, je prišlo ob življenje.

* (Pogumen stavec.) Vsak dan se čita o razbojniških napadih v južni Italiji. Te dni napadlo je 12 oboroženih lopovov v Morreatu v Siciliji sedesetletnega bogatega kanonika Domenika Girardellija, ko je sedel pred svojo vilo. Pogumni stavec bitel je v vilo po puško in ustrelil jednega napadalcev, ostali pa so pobegnili. Roparstvo ima baje socijalistično podlago.

* (Brigantaggio v Italiji.) Ker se je razbojništvo v južni Italiji, posebno na Siciljskem otoku, jako razširilo, pričele se bodo te dni vojaške operacije proti brigantom. Vrhovno vodstvo prevzel je general Baldissera, znan kot jako energičen mož, ki je v Afriki to dokazal. Vsak dan se čuje o praskah mej vojak in briganti ter je bilo poslednjih že več ustreljenih v boju.

* (Dva brata umrla v jedni uri.) V Spletu umrl je te dni po daljši bolezni odvetnik Josip Radman, jedno uro pozneje pa je zadela kap njegovega brata profesorja Ante Radmana valed žalosti zaradi izgube brata. Ljubila sta se ta dva brata iskreno in je bil Ante ves čas bolezni Josipove poleg njega ter si je smrt njegovo vzel tako k sreči, da je umrl tudi on kmalu za njim. Avtonomaška stranka, kateri je bil Ante Radman po smrti Bajamontijevi vodja, bode njegovo izgubo bitko občutila.

Književnost.

— Glavne oblike zemeljskega površja. Marljiva tiskarna Kleinmayer-Bamberg izdala je v slovenskem prevodu znano učilo, ki pojasnjuje najpotrebnejše pojme prvega pouka iz zemljepisja. Delo je prav poučno in lično izpeljanc, terminologija pa po prof. Jesenku izbrana. Za ljudske šole in najnižje razrede srednjih šol je to učilo neobhodno potrebno, zato bodi toplo priporočeno. Komad stane 2 gld. 50 kr., napet na platno in z luknicami 3 gld. 50 kr., napete na platno in s palčicami 4 gld. Zavojnina in frankovana pošiljatev 50 kr.

— „Argo“, Zeitschrift für krainische Landeskunde ima v št. 10. sledečo vsebino: Reiseskizzen aus Italien (A. Müllner); — Aus dem Privilegienbuche der Stadt Gottschee (P. pl. Radics); — Bemalter Holzpflafend in Kuren; — Literatur; — Mittheilungen aus dem Museum.

Telegrami „Slovenskemu Narodu“:

Postojina 31. oktobra. Zmaga naša! Oddanih glasov: 102. Kraigher dobil 59, Modic 43 glasov. Slava zavednim notranjskim volilcem!

Dunaj 31. oktobra. Grof Taaffe bil danes dopoldne pri cesarju v avdienci, ki je trajala jedno uro.

Dunaj 31. oktobra. Govori se, da je cesar že vzprejel Taaffeovo demisijo. Cesar je Taaffeu prigovarjal, naj poskusi sestaviti koalicijsko ministertvo, aii Taaffe je odklonil, češ, da ni povsem zdrav, da je sit vladanja in da je tako ministertvo zoper njegova politična načela. Govori se tudi, da je cesar šele po odločni odklonitvi Taaffea in na le tega izrecni nasvet se sprijaznil z mislijo, naročiti knezu Alfredu Windischgraetzu, naj sestavi novo ministertvo. Grof Badeni ne pride v poštev, ker je minister unanjih del ugovarjal, da že iz ozirov na Rusijo ni smeti na čelo vladi postaviti Poljaka. Mej levičarskimi kandidati za kak portfelj se imenujeta Plener in Chlumecky, za pravosodni portfelj pa kandiduje višjesodni predsednik na Dunaji klerikalni grof Chorinsky. Z druge strani se čuje, da postane naučnim ministrom politično povsem nekompromitirana oseba, najbrž grof Latour, da se v naprej prepreči vsak konflikt. Pri vzprejemu voditeljev strank je cesar izrecno naglašal, da od srca obžaluje odstop Taaffea. Pričakuje se, da pri-nese že jutrišnji uradni list potrdilo, da je odstopil Taaffe, in imenovanje Windischgraetza.

Dunaj 31. oktobra. Včeraj bil tu javen shod, kateri priredili socialisti. Udeležba je bila ogromna. Govoril je vodja socialistov dr. Adler. Napadal je srdito nemške liberalce in novo koalicijsko večino, češ, da je to reakcija, kateri ni primere v nobeni državi. Končal je svoj govor: Če se delavcem ne dovolijo pravice, katere jim gredo, ne bodo avstrijski delavci zaostali za belgijskimi, ker se sile nič ne boje.

Dunaj 31. oktobra. Uradni list prijavlja naredbo trgovskega ministerstva, s katero se Cislitvanska razdeli v 16 nadzorovalnih okrožij, katerih vsak je podrejen obrtnemu nadzorniku. Kranjska dežela in 14 štajerskih okrajnoglavarstvenih okrožij združeni v 4. nadzorovalni okraj.

Praga 31. oktobra. V včerajšnji seji občinskega sveta se je župan dr. Šolc odpovedal županstvu, ker je potekla doba, za katero je bil izvoljen.

Pariz 31. oktobra. Carnot je te dni izjavil, da misli prihodnje leto, pri novi volitvi predsednika, zopet kandidovati. V oficijelnih krogih naredila je ta izjava jako dober utis. in listi jo tudi odobravajo, povdarjajoč, da je Rusiji na tem, da se v vrhovnem vodstvu republike ne zgodi nikaka prememba.

Berolin 31. oktobra. Državni zbor je sklican na dan 16. novembra.

Washington 31. oktobra. Senat vzprejel predlogo, da se razveljavi Shermanov zakon o nakupovanju srebra na račun države.

Narodno zdravilo. Tako se smé imenovati boleti utešujoče, mišice in živce krepčujoče, kot mazilo dobro znano „Moll-ovo francosko žganje in sol“, katero se splošno in uspešno porablja pri trganju po udih in pri drugih naslednjih prehlajenja. Cena steklenici 90 kr. Po poštmem povzetju razpošilja to mazilo vsak dan lekarnar A. MOLL, c. in kr. dvorni zalagatelj, na DUNAJI, Tuchlauben 9. V zaloga po deželi je izrečno zahtevati MOLL-ov preparat, zaznamovan z varnostno znamko in podpisom. Manj od dveh steklenic se ne pošilja. 2 (18-15)

„LJUBLJANSKI ZVON“

stoji

za vse leto 4 gld. 60 kr.; za pol leta 2 gld. 30 kr.; za četrt leta 1 gld. 15 kr.

Znižana vstopnina!
Predplačani sedeži ne veljajo za to predstavo.
Začetek ob 8. uri zvečer.

Štev. 10. Deželno gledališče v Ljubljani. Dr. pr. 538.
V sredo dné 1. novembra 1893.

Mlinar in njegova hči.

Založba v petih dejanjih. — Po E. Raupachu poslovenil Fr. Malavašič. — Režiser g. Ignacij Borštnik.

Začetek točno ob 8. uri, konec ob 10. uri zvečer.
Dramatično društvo.

Pri predstavi svira orkester slavnega pešpolka Leopold II., kralj Belgijcev št. 27.

Ustopnina:
Parterni sedeži od I. do III. vrste 70 kr., od IV. do VIII. vrste 60 kr., od IX. do XI. vrste 50 kr. — Balkonski sedeži I. vrste 50 kr., II. vrste 40 kr., III. vrste 30 kr. — Galerijski sedeži 20 kr. — Ustopnina v lože 40 kr. — Parterna stojišča 80 kr. — Dijaške in vojaške ustopnice 20 kr. — Galerijska stojišča 10 kr.

Sedeži, lože in ustopnice se dobivajo v stari čitalnični trafiki v Selenburgovih ulicah in na večer predstave pri blagajnici.

V abonement na sedeže se ustopi lahko vsak dan.

Prihodnja predstava bo v soboto, dné 4. novembra 1893.

Blagajnica se odpre ob 7. uri zvečer.

Senzačno! **Važno za dame!** Senzačno!

„Hungaria“-kroj-tabele

sem odstopil gospodu

F. Cassermann-u

tukajšnjemu krojaškemu mojstru.

Slavno p. n. občinstvo izvoli naj se torej obrni do imenovanega gospoda, ki bo zamogel poučevati točno po moji metodi.

(1079-3) **Ignacij Koch, umeteljni prikojevalec.**

Zahvala.
Slavni odbor kranjske hranilnice je dovolil tukajšnji kmetijski podružnici za napravo moštne stiskalnice 50 gld. polpore. Za ta znatni dar zahvalujeta se najiskrejeje v imenu podružničnega odbora in podružničnih udov.
V Kamniku, dné 29. oktobra 1893.
Emil Janežič, predsednik. **Val. Burnik,** tajnik.

Tujci:
30. oktobra.
Pri **Maličih:** Husserl, Schindl, Schwarz, Homa z Dunaja. — Milost iz Trsta. — Candupi iz Gorice. — Arko iz Kočevja. — Weiss iz Budimpešte. — Ansbach iz Brna. — Langraf iz Prage. — Makersch iz Celja. — Zemljak iz Ljubljane. — Mosan iz Ribnice.
Pri **Slonu:** Fischer, dr. Pisko, Sporer, Weil, Kleinberger z Dunaja. — Recht iz Prage. — Grassi iz Trsta. — Sirolla iz Zagreba. — Miklič iz Gorice.

Umrli so v Ljubljani:
27. oktobra: M. rija Kienberger, milosrdna sestra, 32 let, Kravja dolina št. 11. — Karolina Poltnik, trgovčeva hči, 10 mesecev, Dunajska cesta št. 29.
28. oktobra: Jožefa Jenina, posestnikova hči, 10 mesecev, Karlovska cesta št. 13.
29. oktobra: Jožef Fortič, strojevodja, 48 let, Kolo-dvorske ulice št. 22.
V deželni bolnici:
27. oktobra: Matevž Tomšič, gostac, 80 let.

Meteorološko poročilo.

Dan	Čas opa-zovanja	Stanje barometra v mm.	Tem-peratura	Ve-trovi	Nebo	Mo-krina v mm.
30. okt.	7. zjutraj	735.5 mm.	1.° C	brezv.	megla	
	2. popol.	733.2 mm.	7.4° C	sl. jzh.		0.00 mm.
	9. zvečer	733.5 mm.	4.6° C	brezv.	jasno	

Srednja temperatura 3.7°, za 4.1° pod normalom.

Dunajska borza
dné 31. oktobra t. l.

Skupni državni dolg v notah	96 gld. 80 kr.
Skupni državni dolg v srebru	96 " 65 "
Avstrijska zlata renta	119 " 40 "
Avstrijska krona renta 4%	96 " — "
Ogerska zlata renta 4%	116 " 15 "
Ogerska krona renta 4%	93 " 30 "
Avstro-ogerske bančne delnice	992 " — "
Kreditne delnice	333 " — "
London vista	127 " — "
Nemški drž. bankovci za 100 mark	62 " 40 "
20 mark	12 " 47 "
20 frankov	10 " 08 "
Italijanski bankovci	44 " 25 "
C. kr. cekini	6 " 01 "

D. é 30. oktobra t. l.

4% državne srečke iz l. 1854 po 250 gld.	144 gld. — kr.
Državne srečke iz l. 1864 po 100 gld.	195 " — "
Dunava reg. srečke 5% po 100 gld.	128 " — "
Zemlj. obč. avstr. 4 1/2% zlati zast. listi	123 " 50 "
Kreditne srečke po 100 gld.	195 " 75 "
Ljubljanske srečke	24 " — "
Rudolfove srečke po 10 gld.	23 " — "
Akoje anglo-avstr. banke po 200 gld.	148 " — "
Tramway-drust. velj. 170 gld. a. v.	245 " — "
Papirnat rubelj	1 " 32 "

Ivana Grašek roj. Hostnik
posestnica

danes, dne 31. oktobra 1893 ob polu 9. uri dopoludne, po dolgi in mučni bolezni, previdena se s svetimi zakramenti za umirajoče v 54. letu svoje starosti mirno v Gospodu zaspala.

Truplo drage pokojnice boče v četrtek dne 2. novembra 1893 ob 4. uri popoldne na tukajšnje pokopališče k večnemu počitku vloženo.

Svete zadušne maše brale se bodo v tukajšnji farni cerkvi.

Draga rajnika bodi priporočena v blag spomin in molitev.

V Kamniku dne 31. oktobra 1893.

Helene Supančič

katera je danes dopoludne ob 1/11. uri, po dolgi in mučni bolezni, previdena z vsemi svetimi zakramenti za umirajoče, v 78. letu njene starosti mirno v Bogu izdihnila svojo dušo.

Truplo drage rajnice boče dne 1. novembra, na dan vseh Svetih, ob 4. uri popoldne iz hše žalosti, Kravja dolina št. 9, k sv. Krištofu prenešeno in položeno v rodbinsko rakev.

Svete maše za dušo rajnice bodo se brale v farni cerkvi sv. Petra.

Draga rajnica bodi priporočena v blag spomin in pobožno molitev. (1101)

V Ljubljani dne 30. oktobra 1893.

Filip Supančič, stavbeni mojster, sin. — **Apolonija Škerjanc** roj. **Supančič,** **Johana Štembov** roj. **Supančič,** **Gabrijela Supančič,** hčere. — **Janez Štembov,** **Janez Zupančič,** zeta. — **Ivana Supančič,** sina hč. — **Ivan, Anton, Marija, Helena Škerjanc,** **Ignacij, Milka, Marija Štembov,** **Gabrijela in Ivana Supančič,** vnuki.

C. kr. glavno ravnateljstvo avstr. drž. železnic.

Izvod iz voznega reda
veljavnega od 1. oktobra 1893.

Nastopno omenjeni prihajalni in odhajalni časi označeni so v srednjeevropskem času. Srednjeevropski čas je krajnemu času v Ljubljani za 2 minuti naprej.

Odhod iz Ljubljane (juž. kol.).

Ob 12. uri 5 min. po noči osebni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno, Dunaj, čez Selzthal v Aussee, Ischl, Gmunden, Solnograd, Lend-Gastein, Zell na jezeru, Steyr, Linz, Budejevice, Plzenj, Marijine vare, Eger, Francove vare, Karlove vare, Prago, Draždane, Dunaj via Amstetten.

Ob 7. uri 06 min. zjutraj osebni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno, Dunaj, čez Selzthal v Solnograd, Dunaj via Amstetten.

Ob 11. uri 50 min. dopoludne osebni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno, Dunaj.

Ob 4. uri 20 min. popoldne osebni vlak v Trbiž, Beljak, Celovec, Solnograd, Lend-Gastein, Zell na jezeru, Inomost, Bregnice, Curih, Genava, Pariz, Linz, Ischl, Budejevice, Plzenj, Marijine vare, Eger, Francove vare, Karlove vare, Prago, Draždane, Dunaj via Amstetten.

Prihod v Ljubljano (juž. kol.).

Ob 5. uri 55 min. zjutraj osebni vlak z Dunaja via Amstetten, Draždane, Prago, Francovih varov, Karlovih varov, Egra, Marijinih varov, Plzenja, Budejevice, Solnograda, Linca, Steyra, Ischla, Gmunden, Zella na jezeru, Lend-Gasteina, Ljubnega, Beljaka, Celovca, Franzensfeste, Trbiža.

Ob 11. uri 27 min. dopoludne osebni vlak z Dunaja via Amstetten, Draždane, Prago, Francovih varov, Karlovih varov, Egra, Marijinih varov, Plzenja, Budejevice, Solnograda, Ischla, Gmunden, Linca, Steyra, Pariza, Geneve, Curih, Bregnice, Zella na jezeru, Lend-Gasteina, Ino, mosta, Ljubnega, Celovca, Pontabla, Trbiža.

Ob 4. uri 53 min. popoldne osebni vlak z Dunaja, Ljubnega, Beljaka, Celovca, Franzensfeste, Pontabla, Trbiža.

Ob 9. uri 27 min. zvečer osebni vlak z Dunaja, Ljubnega, Beljaka, Celovca, Pontabla, Trbiža.

Odhod iz Ljubljane (juž. kol.).

Ob 6. uri 25 min. zjutraj v Kočevje.

" 12. " 00 " popoldne " " "

" 6. " 10 " zvečer " " "

Prihod v Ljubljano (juž. kol.).

Ob 8. uri 10 min. zjutraj iz Kočevja.

" 1. " 01 " popoldne " " "

" 8. " 46 " zvečer " " "

Odhod iz Ljubljane (drž. kol.).

Ob 7. uri 18 min. zjutraj v Kamnik.

" 2. " 05 " popoldne " " "

" 6. " 50 " zvečer " " "

" 10. " 10 " zvečer " " " (meseca oktobra ob nedeljah in praznikih.)

Prihod v Ljubljano (drž. kol.).

Ob 6. uri 51 min. zjutraj iz Kamnika. (12-236)

" 11. " 15 " dopoludne " " "

" 6. " 20 " zvečer " " "

" 9. " 55 " zvečer " " " (meseca oktobra ob nedeljah in praznikih.)

V citranji poučuje

temeljito po **Blumacher-jevi** skušeni metodi proti zmernemu honoraru **izprašana mojstrinja.**

Več povč gospod **Gorše,** kantiner v novi infanterijski vojašnici. (1091-2)

Na Starem trgu hiš. št. 4
odda se za mesec svečan
prodajalnica.

Natančneje izve se nasproti h. št. 5 v II. nadstropji. (1098-1)

Štev. 912. **Razpis.** (1103-1)

Vsled sklepa občinskega odbora z dné 27. oktobra t. l. se razpiše za **mestno hranilnico v Kranji**

služba uradnika-tajnika

za sedaj z letno plačo **600 gld.**

Prošilci naj svoje prošnje z dokazili o znanji slovenskega in nemškega jezika in potrebnega knjigovodstva, potem o starosti in o dosedanjem službovanji vložé

do 18. novembra 1893. l.

pri podpisnem županstvu.

Mestno županstvo v Kranji
dné 28. oktobra 1893.

Učenec

14 do 15 let star, vzprejme se takoj pri J. Zirnstein-u, strugarja v Ljubljani, Kravja dolina št. 2. (1099-1)

V kleti gospe Viljemine pl. Thierry porejene Murgli v Brežicah na Spodnjem Štajerskem je v zalogi

300 veder letošnjega Sromeljskega vinskega mošta

od oplemenjenega traja na ameriški podlogi, lastni pridelek najboljše kakovosti.

Povprašati naj se blagovoli pri gospodu Franu Warlet-u, hišnemu posestniku in gostilničarju v Brežicah na Spodnjem Štajerskem. (1074-4)

Glasovita

radi svojega učinka, odlikovana radi svojih zdravilnih lastnosti s častno diplomom in zlato svetinjo na razstavi v Londonu in Parizu, z zlato svetinjo v Bruslju in Tunisu.

Želodčna tinktura

lekarja

G. PICCOLI-ja v Ljubljani

je vspešno

dietetično sredstvo,

katero krepi in zdravi želodec, kakor tudi opravi prebavnih organov izbornu pospešuje. (173-38)

Izdelovatelj razpošilja jo proti povzetku zneska v zabojih po 12 steklenic za 1 gld. 36 kr., po 55 steklenic (zaboj tehta 5 kg) za 5 gld. 26 kr. — Poštno plača vedno naročnik.

Cena jedni steklenici 10 kr.

Moč in učinek

jedino pristnega angleškega

čudotvornega balzama.

Jedino mesto, kjer se proizvaja in ga je moči dobiti, je lekarna „pri angelju varuhu“

A. Thierry-ja v Pregradi, Hrvatska.

Najstarejše, najizkušenejše, najreelnejše, poleg tega najcenejše univerzalno, ljudsko, domače in zdravilno sredstvo proti malomernim vsem notranjim boleznim.

Ta balzam se rabi vnanje in se tudi pije. On je: 1. **Neprekošeno zdravilo pri vseh plućnih boleznih in boleznih na prsih**, ublažuje katar, ustavlja izmetavanje, leči bolešni kašelj in celo zastarele take bolezni. 2. Izvratno deluje pri vnetju na vratu, hripavosti itd. 3. Prežene korenito vsako mrzlico. 4. Leči vsako bolezen na jetrih, na želodcu in v črevih, osobito želodčni krč, ščipanje in trganje v želodcu. 5. Vzame bolečine in leči zlato žilo in šuljeve. 6. Deluje kot mečilo in čisti kri in obisti, prežene težkomiselnost in melanholijo in poživlja tek in prebavo. 7. Služi izvrstno pri zobobolu, votlih zobeh, ustni gnilobi in vseh zobnih in ustnih boleznih. 8. Je dobro sredstvo proti črvi, trakuljam in pri božjasti. 9. Je jako čudotvorno sredstvo za vse rane, stare in sveže, maroge, uščen, mozolje, bradavice, opekline, zmrzne ude, kraste, garje in prišče, razpokane in hrapave roke, prežene glavobol, šumenje, trganje, protin, bol v ušesih itd., kar je vse natančneje povedano v navodu o porabi. 10. Domače sredstvo je to, čigar uspeh je nedvojen, ki je jako realno, ceneno in povsem neškodljivo in ne bi smelo manjkati v nijedni obitelji kot prvi pomoček. Jedna sama skušnja bode več dokazala in prepričala, nego to naznani. Pristen in nepopačen je ta balzam le, če je vsaka stekleničica zatvorjena s srebrno puščico, v katero je utisnena moja tiskanka: „Adolf Thierry, lekarna „pri angelju varuhu“ v Pregradi“, če je vsaka steklenica previdena z rdečo etiketo in zamotana v navodilo o porabi, na kateri se nahaja ista varstvena znamka z istim tekstom, kakor je tu zgoraj natisnjeno. Vsi drugi balzami, ki niso z mojo puščico zatvorjeni in nimajo teh znakov, so posneme in ponarejanja in sodružijo v sebi prepovedane in škodljive drastične tvarine, kakor „alo“ in tako dalje in je vsak tak balzam zavračati. Posnemaletci in ponarejalci mojega jedino pristnega balzama se sodnijsko po meni najstrožje zasledujejo na podlagi zakona o zaščiteni znamki, isto tako vsi prepovedani ali zdravju škodljivi tvarini. Kjer ni nikake zaloge mojega balzama, naj se naroči direktno in naj se adresira: „Lekarna „pri angelju varuhu“ A. Thierry-ja v Pregradi pri Rogateu-Slatini.“ — Pošilja se poštne prosto na vsako postajo Avstro-Ogerske 12 malih ali 6 velikih steklenic za 4 krole, 60 malih ali 30 velikih steklenic stane 12 kron 60 vin., poštne prosto v Bosno in Hercegovino 12 malih ali 6 velikih steklenic 5 kron, 60 malih ali 30 velikih steklenic 15 kron. Pošilja se le proti povzetju ali če se denar preje vpošlje. (723-6)

Adolf Thierry
lekarnar v Pregradi pri Rogateu-Slatini.

Večjo množino tirolskega in dolenskega

vina

(874-20)

le pristno blago — ponuja po primerno nizki ceni v posodah od 50 litrov višje

Jos. Paulin v Ljubljani, Marijin trg št. 1.

Na najnovejši in najbolj način

umetne

(694-35)

zobe in zobovja

ustavlja brez vsakih bolečin ter opravlja plombovanja in vse zobne operacije, — odstranjuje zobne bolečine z usmrtenjem živca

zobozdravnik A. Paichel,

poleg čevljarskega mostu, v Köhler-jevi hiši, I. nadstr.

Tinct. capsici compos.

(PAIN-EXPELLER),

pripraven v Richtrovi lékárni v Praze,

všeobecně známý, bolesti utišující domácí lék k mazání, jest na skladě ve většině lékáren, láhev po 1 zl. 20 kr., 70 a 40 kr. — Při kupování třeba se míti dobře na pozoru a přijmouti jen láhve s ochrannou známkou „kotvu“ jakožto pravé. Ústřední zásylatelství: Richtrova lékárna „U zlatého lva“ v Praze.

(301-39)

Dr. Friderika Lengiel-a

Brezov balzam.

Že sam rastlinski sok, kateri teče iz breze, ako se navrti njeno deblo, je od pamtveka znan kot najizvrstnejše lepilo; ako se pa ta sok po predpisu izumitelja pripravi kemičnim potom kot balzam, zadobi pa čudovit učinek.

Ako se namaže zvečer z njim obraz ali drugi deli polti, očijo se že drugi dan neznatne luskinje od polti, ki postane vsled tega čisto bela in nežna.

Ta balzam zgledi na obrazu nastale gube in kožave pike ter mu daje mladostno barvo; polti podleže beloto, nežnost in čvrstost; odstrani kaj naglo pege, žoltavost, ogerce, nosno rdečino, zajedee in druge nesnažnosti na polti. — Cena vrču z navodom vred gld. 1.50. (234-17)

Dr. Friderika Lengiel-a

BENZOE-MILO.

Najmilejše in najdobrodejnejše milo, za kožo nalašč pripravljeno, 1 komad 60 kr.

Dobiva se v Ljubljani v Ub. pl. Trnkoczy-ja lekarni in v vseh večjih lekarnah. — Poštna naročila vsprejema W. Henn, Dunaj, X.

Komí

neozženjen, ne izpod 25 let star, zmožen slovenskega in nemškega jezika, vešč prodajalec, ki je popolnoma izurjen v trg-vini z mešanim blagom, kakor tudi

izurjeno štacunsko dekle

ne preveč mlada, ki bi vodila filijalko najine trgovine z mešanim blagom, se vzprejmeta pri (1100-1)

Lebinger & Bergmann v Litiji, Kranjsko.

Pristno Brnsko

sukneno blago za obleke.

Odstrizek m. 3 10 gld. 4.80 iz dobre dolg. za popolno gosposko obleko (suknje, hlače in telovnik) stane le	gld. 6.— iz fine gld. 7.75 iz fineše gld. 10.— iz najfineše	pristne ovčje volne.
--	---	----------------------

Blago za zimske suknje, sukno za lovske obleke, nevaljano sukno (loden), Kammgar za sukne in hlače v najlepši izbiri, meter po gol-dinarjev 2.50 do gld 6.25, in vse vrste suknene blaga, razpošilja proti povzetju kot realno in solidno znano skladišče suknene blaga

Siegel-Imhof v Brnu.

Vzorec zastoj in frankovano

Jamci se, da pošiljate vzorec popolnoma odgovarjajo.

Na uvažanje! Spoštovano p. n. občinstvo se osobito opozarja na to, da sukneno blago po pravih tovarniških cenah (brez povišanja istih) pošilja zgolj tiskar Siegel-Imhof v Brnu. Ob sebi se torej umeje, da je vse tako blago, če se direktno naročite, znatno ceneje, nego ono, ki se naroči s posredovanjem agentov. Zahtevajte dakle vzorcev in naročite direktno brez posredovalnih trgovcev, ki blago samo podražujejo. (1016-8)

Za želodec.

(332-55)

Trnkoczy-jev

Cognac - grenčec

steklenica 50 kr., 12 steklenic 5 gld.

Slasten!

Učinkuje na želodec osvežujoče, krepi, vzbuja tek in pospešuje probavo.

Dobiva se pri

Ubaldu pl. Trnkoczy-ju

lekarnarju v Ljubljani.

— Pošilja se z obratno pošto. —

Za želodec.

Ljubljana

Mestni trg

št. 10.

Ljubljana

Mestni trg

št. 10.

Najboljše in najceneje

kupuje se

železo, železnina, okove, cement itd.

pri

Andrej Druškoviču

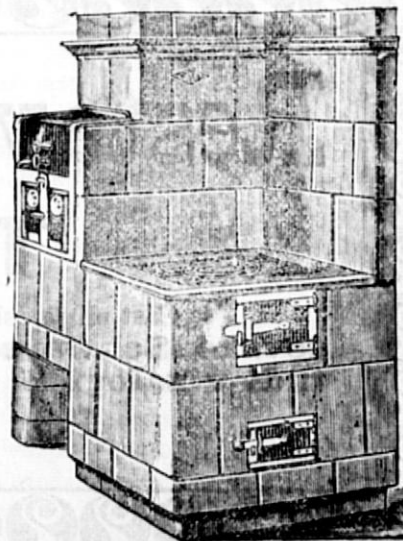
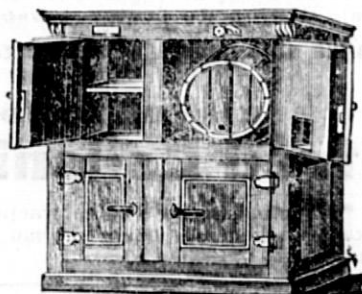
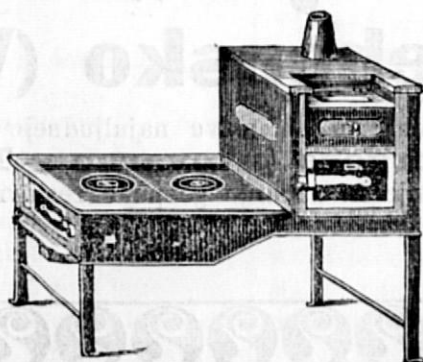
v Ljubljani

na Mestnem trgu št. 10.

Zaloga

nagrobni križev, štedilnikov, finih žag, ledenic

(541-29) po najnižji ceni.

Mala oznanila

Dijaški koledar

za šolsko leto
1893/94.

Cena 60 kr.

Dobiva se
pri g. Ant. Zagorjan-u
in pri drugih knjigotržcih.

Konjak.

Konjak, kateri se pri nas prodaja, je navadno
židovski, zdravju škodljiv izdelek. Kdor
želi kupiti

res fin, iz čistega vina dobljeni konjak
vpraša naj za naslov prodajalcev v upravnistvu
„Slovenskega Naroda“.

Veliko
zalogo

Klobukov

priporoča
J. Soklič.

Gledališke ulice št. 6.

J. Levec (64)

trgovina z deželnimi pridelki
v Ljubljani, pri mesarskem mostu

Kupuje vsakovrstne rastline, semena, ko-
renine, rože za zdravila, kakor Arnikove
rože, Šentjanžve koreninice, bele kres-
nice, češminova zrnja, smrekovo seme,
tršljikovo lubje, ržene rožičke in druge
poljske pridelke. Seno za konje in go-
vejo živino v večjih množinah. Trgovina
z raki. Blago kupuje po najvišjih cenah.

A. KUNST

Ljubljana, Židovske ulice št. 4.

Velika zaloga obuval

lastnega izdelka za dame, gospode in
otroke je vedno na izbero.

Vsakovrstna naročila izvršujejo se točno
in po nizki ceni. Vse mere se shranju-
jejo in zaznamujejo. Pri zunanjih na-
ročilih blagovoli naj se vzorec vposlati.

FRAN S. BARAGA

slikar (405) 1

na Emonski cesti št. 10

priporoča se p. n. občinstvu in visoko-
častiti duhovščini za slikanje cerkvā,
znamenj, novih stavb, sob, za barvanje
hiš sgrafito, za firme in dekoracije po
najnovjših uzorcih in po najnižjih cenah.

Jos. Stadler

stavbeni in galanterijski klepar in
uradno potrjeni vodovodni instalatör
na Starem trgu št. 15

priporoča se za vsa v njegovo stroko
spadajoča stavbinska dela v mestu in na
deželi, kakor tudi za popravila. **Vodo-
vodne naprave** vsake vrste prevzem-
lje ter z vso natančnostjo in poročtvom
izvršuje. — Troškovniki pošiljajo se na
zahtevanje zastoj. (67)

R. Ranzinger

spediter

na Dunajski cesti šte. 15

prevzema vsakovrstne izvoznje
in dovoznje na c. kr. državni
in c. kr. priv. južni železnici
z zagotovilom točne in cene
izvršbe. (65)

J. J. NAGLAS leta 1847.

tovarna pohištva

v Ljubljani, Turjaški trg št. 7 in

Gospodske ulice (Knežji dvorec).

Zaloga jednostavnega in najfinejšega le-
senega in oblaženega pohištva, zreal,
strugarskega in pozlatarskega blaga, po-
hištvene robe, zavés, odej, preprog, za-
stiral na valjcih, polknov (žaluzij). Otro-
ški vozički, železna in vrtna oprava, ne-
pregorne blagajnice. (69)

Restavracija „Pri Zvezdi“

cesarja Josipa trg.

Velik zračni vrt, stekleni salon
in kegljišče.

Priznana izvrstne jedi in pijače
in skupno obedovanje.

(70) **F. Ferlinc**, restavratör.

F. BILINA & KASCH

Židovske ulice št. 1

priporočata svojo bogato zalogo vseh
vrst **rokovio**, tako od usnja (lasten
izdelek), kakor tudi od drugega blaga.
Kirurški obveze (le lasten izde-
lek), jamčeno najboljše vrste, z raznimi
kirurškimi pripravami. Velika izbira
**kravat, hlačnikov, krtač, glavni-
kov, mila in parfumov**. Vse po naj-
nižjih cenah.

Josip Reich

Poljanski nasip, Ozke ulice št. 4

priporoča čast. občinstvu dobro urejeno
kemično spiralicno

v kateri se razporene in nerazporene
moške in ženske obleke lepo očedijo.
Preginjala vsprejmo se za pranje in
črnu v pobarvanje. V barvarji vspre-
jema se svilnato, bombažno in mešano
blago. Barva se v najnovjših modah.
(147)

ADOLF HAUPTMANN

tovarna

oljnatih barv, firnežev,
lakov in kleja

v lastni hiši

v Ljubljani, na Resljevski cesti št. 41.

Filijala:

Slonove ulice št. 10—12.

Evgenij Betetto

tovarna za metlje

v Ljubljani, Florijanske ulice št. 3

priporoča čast. občinstvu in gg. trgovcem
svojo veliko zalogo vsakovrstnih

metelj

od najfinejših do najcenejših po najnižjih
cenah. Ceniki so na razpolaganje zastoj
in franko. (156)

Brata Eberl

Ljubljana, Frančiškanske ulice 4.

Slikarja napisov,
stavbinska in pohištvena plekarja.

Tovarna za oljnate barve, lak
in pokost. (146)

Glavni zastop **Bartholi-Jevega ori-
ginalnega karbolina**. Maščoba
za konjska kopita in usnje.

SPRAJCAR IVAN

stavbeni in umetni ključar

Kolodvorske ulice št. 22

priporoča svoje (155)

valčasta zapirala za okna in vrata

(Rollbalken)

lastni izdelek, prava jeklena plehovina,
s tihim zaporom in trajnostjo. Popra-
vila v tej stroki se vsprejemljejo ter
izvršujejo natančno in po nizki ceni.

HENRIK KENDA

v Ljubljani.

Najbogatejša

zaloga za šivilje.

(164)

J. MÜLLER (163)

fotografsko - artistični zavod

v Frančiškanskih ulicah št. 8

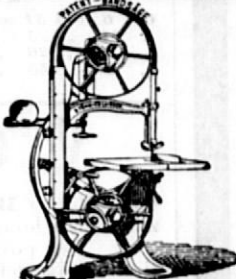
priporoča svoj atelier za vsa v fotogra-
fično stroko spadajoča dela, kakor: por-
trete, krajepise, interieurs, reprodukc-
cije, vsakovrstne podobe, pisave, načrte
itd. Momentne fotografije za otroke, po-
večanja vsake vrste po najnovjših
skušnjah. Vsprejemlja vsa v fotografsko
stroko spadajoča dela po najnižji ceni.

Odlikovan
v Gradcu 1890, v Trstu,
Gorici, Zagrebu 1891.

Fran Kaiser
puškar
v Ljubljani

priporoča mnogovrstno zalogo orožja
in raznih lovskih potrebščin —
kakor tudi pušk lastnega izdelka
ter izvršuje vsakojaka popraviljanja
točno in po najnižjih cenah. (406)

G. Tönnies

v Ljubljani.

Tovarna za stroje,
železo in kovino-
livenica.

Izdeluje kot posebnost:
vse vrste strojev
za lesoreznicne in
žage. (144)

Prevzame cele naprave in
okrbuje parostroje in
kotle po najboljši sestavi,
slučajno turbine in
vodna kolesa.

Uran & Večaj

Ljubljana, Gradišče št. 8, Igriške ulice št. 3

priporočata p. n. čast. občinstvu svojo
veliko zalogo vsakovrstnih

pečij in glinastih snovij

kakor tudi

štedilnikov

in vseh v to stroko spadajočih del po
nizkih cenah. (149)

J. Hafner-jeva pivarna

Ljubljana, sv. Petra cesta št. 47.

Zaloga Vrhniskega piva.

Priznana izvrstna restavracija z veliko
dvorano za koncerte itd. in lepim
vrtom. (152)

— Kegljšče je na razpolago. —
Uhod je tudi iz Poljskih ulic.

Hôtel „Pri Slonu“

I. vrste

v sredi mesta in v bližini c. kr.
poštnege in brzojavnege urada.

Sobe od 70 kr. naprej.

Restavracija in kavarna sta v hiši.

Železna in parna kopelj

urejena po Francovih kopelih po c. kr.
vladnem svétniku g. prof. dr. pl. Valenti.

L. M. Ecker

stavbeni klepar, konc. vodovodni instalatör

Ljubljana (142)

Dunajska cesta št. 7 in 14

priporoča svojo bogato zalogo klepar-
skega dela. Izdeluje vsa v njegov
obrt spadajoča dela v mestu in na
deželi. Izvrševatelj lesenih, cement-
nih in klejnih streh. Zaloga streš-
nega laka, lesnega cementa in kleja. Na-
pravitelj strelovodov po novi sistemi.

Čast mi je naznanjati, da sem pre-
vzela po smrti mojega moža Frana Toni
kovaško obrt

katero bodem nadaljevala, ter se pripo-
ročam za vsa v to stroko spadajoča dela
po nizkih cenah, zlasti za nove podkove.
Dobro delo in točna postrežba.

Z velespoštovanjem (154)

Ivanka Toni

v Kravji dolini št. 2.

Vizitnice

in
Kuverte s firmo

priporoča

„Narodna Tiskarna“.

Pivovarna J. Auer-ja

Gledališke ulice.

Izvrstno pivo lastnega izdelka.
Pristna dolensjska, hrvaška in
črna istrska vina. Priznana dobra
jedila. Velik, zračni vrt s steklenim
salonom in kegljiščem. Točna in cena
postrežba. (404) 1

J. Auer, pivovar.

Ivan Somnitz

(prej Fr. Pettauer)

urar c. kr. priv. južne železnice

Ljubljana, sv. Petra cesta št. 18

priporoča svojo

veliko zalogo ur.

Poprave se izvršujejo hitro in
dobro. (63)

Podobe

umrlih urednikov „Slovenskega Naroda“

(Ant. Tomšič, Jos. Jurčič, Ivan Železnikar)

dobivajo se

na karton-papirji tiskane

komad po 20 kr.

v „Narodni Tiskarni“, pri gospodu
A. Zagorjan-u in pri drugih knjigo-
tržcih.

Rudolf Vertnik

anatomično - ortopedična čevlarska obrt
v Ljubljani, Rimska cesta št. 10

priporoča se čast. p. n. občinstvu za izdelovanje
vseh v njegovo stroko spadajočih del, katera iz-
vršuje natančno po naročilu in nizki ceni. (1090)

Za slehernega, ki ima občutljivo polt!

Ojstra, ne strogo ne-
vtralna mila jako so
kvarna osebam z nežno
ali z občutljivo poltjo;
laidirajo in gonobijo isto
v najkrajšem času popol-
noma. V takih slučajih
se od zdravniške strani
nasvetuje poraba Doe-
ring-ovega mila s sovo, ker to milo ne
sodržuje nikake
kisliline, pač pa mnogo tolaže in ker je
nepopačeno čisto.

DOERINGOVO MILO

Generalno zastopstvo: A. MOTSCH & Co., Dunaj, I., Lugeck Nr. 3.

Vrednost Doering-ovega mila ne tiči le v tem, da
je fino parfumovano, da jako dobro očisti, da se ga
jako malo potroši, nego
poglavitno v tem, da ne
odvzame tolaže polti,
jo ne zdelja, jo ne dela
hrapavo in razpokano,
ne peče in ne razte-
guje, in da je, če se
vsak dan uporablja,
najboljšega upliva na
lepoto človeške polti.
Dobiva se povsod po 30 kr. (602-2)
Za nežno ali občutno polt najboljšo milo!

Fran Čech

mizar

Karolinska cesta št. 26 v Ljubljani

priporoča se častitemu p. n. občinstvu za cenjena naročila in sploh
za vsa v njegovo stroko spadajoča dela, katera izvršuje natančno
po naročilu in nizki ceni. (1089-2)

Zunanja naročila izvršujejo se točno, solidno in ceno.

„EQUITABLE“

Zjed. držav zavarovalno društvo za življenje v Novem Yorku.

Ustanovljeno leta 1859. — Koncesijovano v Avstriji dné 11. oktobra 1882.

na Dunaji, „Stock im Eisenplatz“, v svoji palači.

„EQUITABLE“ je na vsem svetu prvi in največji zavod za zavarovanje na življenje.

Računski sklep leta 1892:

I. Dohodki	gld. 100.715.593-72		
Izdatki	„ 60.401.868-35		
Prebitok		gld. 40.310.725-37	
II. Premoženje	gld. 382.650.130-02		
Obveze	„ 304.675.591-30		
Zaklad dobičkov		„ 77.974.538-72	
Novih zavarovanj sklenjenih leta 1892		„ 501.225.790.—	
Zavarovanega kapitala koncem leta 1892		gld. 2.127.405.613.—	

Avstrijskim zavarovancem posebna garancija je velika društvena
palača „Stock im Eisen“, vredna gld. 2,300.000.—

Vspehi

dvajsetletnih, leta 1893. plačilnih tontin*) (polic z 20letnim
nabiranjem dobička) društva „EQUITABLE“.

A) Navadno zavarovanje za slučaj smrti. Tabela I.

Starost	Vsota plačanih premij	Vrednost police v gotovini	Police oproščene premij in plačila za slučaj smrti
30	gld. 454.—	gld. 532.—	gld. 1140.—
35	„ 527-60	„ 614.—	„ 1220.—
40	„ 626.—	„ 789.—	„ 1340.—
45	„ 759-40	„ 984.—	„ 1500.—
50	„ 943-60	„ 1274.—	„ 1770.—

B) Zavarovanje za slučaj smrti z dvajsetletnimi premijami. Tabela II.

30	gld. 607-20	gld. 855.—	gld. 1830.—
35	„ 681-60	„ 976.—	„ 1850.—
40	„ 776-60	„ 1128.—	„ 1910.—
45	„ 900-60	„ 1329.—	„ 2030.—
50	„ 1087-60	„ 1619.—	„ 2250.—

C) Zloženo 20letno zavarovanje za slučaj smrti in za učakanje. Tabela X.

30	gld. 970-60	gld. 1619.—	gld. 3470.—
35	„ 995-80	„ 1653.—	„ 3140.—
40	„ 1035-60	„ 1712.—	„ 2900.—
45	„ 1100-80	„ 1817.—	„ 2770.—
50	„ 1209.—	„ 2013.—	„ 2800.—

Kakor kažejo zgoraj navedene številke, povrnejo se po tako zvanem tontinskem
sistemu zavarovancu poleg tega, da je bil skozi 20 let brezplačno zavarovan,
po tabeli I. vse vplačane premije z 2¼ do 4¾%, po tabeli II. s 4¼ do 5¾%,
po tabeli X. s 6¾ do 7% jednostavnimi obrestmi. — Police premij oproščene pa repre-
zentujejo dvojno do četverno vsoto vplačanih premij.

Pojasnila daje generalni zastop za Štajersko, Koroško in Kranjsko v Gradcu
in

glavni zastopnik za Kranjsko

Alfred Ledenik v Ljubljani, Mestni trg 25.

*) Tontina imenuje se nabiranje skozi gotovo vrsto let in razdelitev dividend ali
dobička po nekem posebnem sistemu ki ga je izumil in prvi uvedel v Franciji Italijan
Lorenzo Tonti l. 1653. (948-1)

K štev. 8626 iz l. 1893.

C. in kr. intendacija 3. voja

Izvleček iz razglasa.

C. in kr. državno vojno ministerstvo namerava jeden del potreb-
ščine gledé

oblačilnih in opravnih predmetov iz usnja za c. in kr. vojsko v letu 1894

potom malih obrtnikov preskrbeti.

Gledé natančnejših pogojev za udeležbo pri tem zalaganju se
opozarja na razglas, ki je v polnem obsegu priobčen v štev. 248 z
dné 28. oktobra 1893 „Slovenskega Naroda“. (1094-1)

== Komfort! — Priročnost! ==

Cathrein-ov zapiralec

(Cathrein's Fernschliesser)

nam omogočnje odpirati in zapirati vrata, ne da bi nam bilo treba
zapustiti postelje (kopelj) itd. — Vsak lajik ta aparat lahko v nekaj
minutah pribije, ne da bi se poškodovala vrata ali zid.

Centrala:

Jos. Cathrein, Dunaj, I., Predigergasse Nr. 5.

Glavno zastopstvo za Kranjsko pri gospodu

Franu Doberlet-u

pohištenveni etablissement v Ljubljani, Frančiškanske ulice.

Cena gld. 2-75 celemu aparatu za jedno sobo, najfineje poniklano gld. 3.—,
najfineje izdelano, cizelovano, posrebrano, pozlačeno, s poljubnim grbom ali mono-
gramom gld. 4.— do gld. 10.—. (1037-5)

V c. kr. kopelji za vojake v Badenu pri Dunaji in v vojaškem zdra-
vilišči v kopališči Hall že nekoliko časa v rabi.

Sigurnost, zdravje zaščiteno po uporabi tega aparata.

Restavracija „Pri Lipi“ v Ljubljani. Třebonsko (Wittingau) pivo.

Čast mi je, slavnemu p. n. občinstvu najuljudneje naznanjati, da točim slej ko prej **Třebonsko pivo iz kne-
ževsko Schwarzenbergove pivovarne v Třeboni (Wittingau, Češka)** in da bodem isto imel
tudi v zalogi za tukajšnje in zunanje gospode restavratêrje.

Z velespoštovanjem

L. Fantini.